

Προλογικό σημείωμα

Η ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΩΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΕΔΙΟ ΕΧΟΝΤΑΣ ΚΑΤΑ ΚΑΙΡΟΥΣ περάσει από πολλά και διαφορετικά στάδια συνεχίζει να αλλάζει και να εξελίσσεται παρακολουθώντας τις εκάστοτε κοινωνικές και πολιτισμικές αλλαγές. Η ανάπτυξη ορισμένων αρχών όπως: η ισότητα των ευκαιριών στην εκπαίδευση, ο σεβασμός στη διαφορετικότητα και η ανάγκη για κοινωνική και εκπαιδευτική συμμετοχή των ατόμων με ειδικές ανάγκες, διαδραμάτισαν καθοριστικό ρόλο και οδήγησαν την ειδική αγωγή σε μια νέα εποχή. Η σύγχρονη προσέγγιση αποσκοπεί στην συνεκπαίδευση και την ισότιμη συμμετοχή των ατόμων με ειδικές ανάγκες στην συνολική εκπαιδευτική διαδικασία.

Η έννοια της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης συνιστά την πλέον κατάλληλη και αποδεκτή εκπαιδευτική πολιτική μέσω της οποίας απομειώνονται οι διακρίσεις, η ανισότητα και ο αποκλεισμός που αναδύονται στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών θεσμών και παράλληλα αυξάνεται η κοινωνική αλληλεπίδραση και προασπίζονται τα ανθρώπινα δικαιώματα. Το σχολείο σήμερα οφείλει να ανταποκρίνεται στις εξατομικευμένες ανάγκες και ιδιαιτερότητες των μαθητών μέσω εξειδικευμένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων που θα επιδιώκουν την πλήρη ενσωμάτωση και την ισότιμη συμμετοχή τους.

Δεν θα πρέπει βέβαια να παραθεωρείται ότι η χώρα μας, όπως και πολλές άλλες άλλωστε (αλλά ενδεχομένως πολύ περισσότερο η δική μας), βιώνουν τις συνέπειες της παγκοσμιοποίησης και της κρίσης των τελευταίων ετών μέσω μιας νέας κοινωνικοπολιτικής πραγματικότητας και δεν αφήνουν ανεπηρέαστη τόσο την κοινωνία όσο και την εκπαίδευση. Οι νέες αυτές διαμορφωθείσες συνθήκες, δυστυχώς εντείνουν τις ανισότητες και τον αποκλεισμό μεταβάλλοντας -σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό- και τους στόχους της εκπαίδευσης. Κατά συνέπεια, στις μέρες μας, περισσότερο ίσως από ποτέ άλλοτε, θεωρείται επιτακτική η ανάγκη προάσπισης των δικαιωμάτων των μαθητών με ειδικές ανάγκες και η συντονισμένη δράση εκ μέρους όλων των εμπλεκόμενων ειδικοτήτων στην ειδική αγωγή με σκοπό την παροχή ίσων ευκαιριών στην εκπαίδευση για όλους τους μαθητές ανεξαιρέτως.

Στο ανά χείρας ειδικό τεύχος, κατεβλήθη συστηματική προσπάθεια παρουσίασης των πλέον πρόσφατων μελετών οι οποίες αφορούν σε ποικίλα σύγχρονα ζητήματα που απασχολούν τον χώρο της ειδικής αγωγής όπως: οι διάφορες μέθοδοι παρέμβασης και η αξιολόγησή τους, η διαδικασία της ενσωμάτωσης στην εκπαίδευση, τα ζητήματα ηθικής, η διαδικασία αυτο-ρύθμισης των μαθητών, οι στρατηγικές μάθησης, οι απόψεις των εκπαιδευτικών, οι μαθητές που ανήκουν σε ομάδες υψηλού κινδύνου κ.ά. Οι συμμετέχοντες συγγραφείς της ανωτέρω θεματολογίας έχουν αξιοποιήσει κατά τρόπο συστηματικό και εύληπτο όλα τα σημαντικά ευρήματα της διεθνούς έρευνας στα επιμέρους επιστημονικά πεδία.

Μέσω της ανάδειξης των εν λόγω θεμάτων, επιδιώκεται η παροχή σύγχρονης και εξειδικευμένης πληροφόρησης η οποία μπορεί να αποτελέσει ένα σημαντικό εργαλείο για την επιτυχή διαχείριση σχετικών ζητημάτων αλλά και για τη βελτίωση των δεξιοτήτων των εμπλεκόμενων επαγγελματιών. Επιπλέον, μέσω της συνακόλουθης ευαισθητοποίησης επιδιώκεται η επισήμανση των κοινωνικών διακρίσεων και η ενθάρρυνση της συμμετοχής όλων των μαθητών στην εκπαιδευτική διαδικασία στο πλαίσιο μιας «φιλικής» και δημοκρατικής κοινωνίας που απαρτίζεται από ισότιμους και δημιουργικούς μαθητές, με ό,τι αυτό συνεπάγεται τόσο για τους ίδιους όσο και για την εν γένει αποτελεσματική μετεξέλιξη του σύγχρονου εκπαιδευτικού συστήματος.

Με την ευκαιρία του προλογικού αυτού σημειώματος θα ήθελα πρωτίστως να εκφράσω ειλικρινείς ευχαριστίες προς όλους τους συναδέλφους και συνάμα καλούς φίλους οι οποίοι θέλησαν να συμμετάσχουν και να συμβάλλουν στο ειδικό αυτό τεύχος με τα ιδιαίτερος ενδιαφέροντα και «καλοδουλεμένα» άρθρα τους σε ποικίλα σύγχρονα θέματα του χώρου της Ειδικής Αγωγής. Χωρίς τη δική τους ουσιαστική συμβολή η έκδοση αυτή θα ήταν αδύνατη.

Τέλος, επιθυμώ να ευχαριστήσω από καρδιάς όλους τους υπεύθυνους σύνταξης του «Παιδαγωγικού Λόγου», τόσο για την πρόσκληση όσο και για την ευγενική φιλοξενία. Ιδιαίτερες δε ευχαριστίες προς τον Δρ. Βασίλειο Πανταζή, τον επί πολλά έτη συνεργάτη και πολύτιμο φίλο, για την αρχική του ενθάρρυνση και την ηθική του υποστήριξη καθόλη τη διάρκεια προετοιμασίας του ειδικού αυτού τεύχους.

Α.-Σ. Αντωνίου
Π.Τ.Δ.Ε.- ΕΚΠΑ